

قمر در عقرب در بیان حاج فردوسی

قمر در عقرب موضوعی بود که سال گذشته در دیداری که با « حاج فردوسی » ، مولف نظام جامع تربیتی منهج فردوسیان داشتم در خصوص آن بحث و گفت و گو شد، که مشروح این گفت و گو به همراه توصیه ها و پاسخ های حاج فردوسی در ادامه می آید.

بسم الله الرحمن الرحيم

سال گذشته در دیداری که با «حاج فردوسی» ، مولف نظام جامع تربیتی منهج فردوسیان در پردیسان شهر مقدس قم داشتم، در خصوص موضوع «قمر در عقرب» گفت و گو و پرسش هایی مطرح شد که حاج فردوسی هم با حوصله به پرسش هایم پاسخ دادند.

اینک در ادامه مشروح این گفت و گو به همراه پاسخ های مطرح شده توسط ایشان می آید.

ابتدا توضیحی در خصوص این بحث قمر در عقرب بفرمایید که اصلا ریشه و اساس آن چیست؟ و آیا مستند روایایی در تشیع دارد؟

حاج فردوسی: بحث قمر در عقرب یک مبحث روایی و همینطور بحث علم نجوم است.

منظور از قمر در عقرب صور فلکی آن است یا برج عقرب و مدت آن چند روز است؟

حاج فردوسی: در هر ۱۲ برج فلکی، یک برجش مشهور و مسما به برج عقرب است. همچنین در سایر ماه ها بین ۳ تا ۵ روز است. یعنی ممیمومش ۲ تا ۳ روز، مکسیمومش حدود ۵ روز است و آن صورت فلکی مقابل عقرب قرار می گیرد.

پس ما هم در یک ۱۲ برج یک برج عقرب داریم و هم در هر برج یک چند روز آن مقابل با عقرب قرار می گیرد.

حالا منظور از عقرب صورت فلکی است یا آن برج عقرب؟ در این موضوع اختلاف است و احتیاط در مراعات هر دوی آنها است. یعنی در آن سه روز یا پنج روز هر ماه مراعات شود و هم اینکه در خود برج عقرب توصیه هایی که شده را مراعات کنید.

مکروهات ایام قمر در عقرب

در خصوص کراهات این ایام آن چه مشهور و رواج یافته این است : « بر اساس روایات و نیز علم نجوم و اخترشناسی خواندن عقد ازدواج، مسافرت، افتتاح کار و کسب و تجارت، حجامت، تعیین و تغییر نام، گذاشتن سنگ بنای کارهای مهم و بطور کلی انجام هر یک از کارهای اساسی در روزهای نحس و قمر در عقرب هم از نظر علمای دینی و هم از نظر منجمین توصیه نمی‌گردد بلکه علما فتوی به کراهت اعمال بالا در ایام قمر در عقرب داده‌اند.» لذا سوالم این است آیا این موارد در بحث کراهات آن در ایام قمر در عقرب صحیح است و مستند روایی دارد و شما به عنوان مولف نظام جامع تربیتی منهاج فردوسی‌ان آیا آن را تایید می کنید؟

حاج فردوسی: من در مورد قمر در عقرب جستجویی که کردم به چند روایت صحیح رسیده ام. که دو تا از این روایات از حضرت امام صادق (علیه السلام) از جناب محمد بن حرمان و ایشان از پدرش حرمان بن عین از امام صادق (علیه السلام) روایت کرده است. که در اصل می شود گفت این دو روایت یک روایت است.

توصیه امام صادق (ع) به پرهیز از عقد ازدواج و مسافرت در ایام قمر در عقرب

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ تَزَوَّجَ امْرَأَةً وَ الْقَمَرُ فِي الْعَقْرِ لَمْ يَرَ الْحُسْنَى. (الوسائل باب ۵۴ من ابواب مقدمات النكاح حديث ۱)

یعنی: کسی که یک زنی را عقد ازدواجش را بخواند و او را به عقد خود در بیاورد در حالی که قمر در عقرب باشد خوبی نخواهید دید.

روایت دوم باز همین سند را دارد اما آنجا یک کراهت دیگر به آن اضافه شده که علاوه بر ازدواج، مسافرت هم جز کراهات ایام قمر در عقرب آمده است که کسی در این ایام سفر کند یا عقد ازدواج بخواند خوبی نخواهد دید.

مُحَمَّدٌ دَبَّ بَيْنَ حُمْرَانَ عَنِ أَبِيهِ عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ (علیه السلام) قَالَ: مَنْ سَافَرَ أَوْ تَزَوَّجَ وَ الْقَمَرُ فِي الْعَقْرِ لَمْ يَرَ الْحُسْنَى. (کافی ج ۸- ص ۲۷۵/المحاسن ج ۲ ص ۳۴۷/ من لایحضره الفقیه، ج ۲ ص ۲۶۷/ الوافی ج ۱۲ ص ۳۵۴/ سائل الشیعه، ج ۱۱ ص ۳۶۷؛ بحار الانوار، ج ۱۰۰ ص ۲۶۸).

جمع بندی: پس جمع بندی شد دو روایت که این دو روایت در یک روایتش کلمه سفر و ازدواج آمده و در روایت دیگر فقط ازدواج آمده است. بقیه چیزها و مکروهاتی که برای قمر در عقرب آورده اند هیچ سندی برایش پیدا نکردم و فقط پرهیز از این دو مورد بوده است. لذا نظر منجمین مهم نیست، بلکه مهم نظر علمای دین آن هم بر اساس صریح قرآن و روایات معتبره مهم و صحیح و مورد تایید است.

و نظام جامع تربیتی منهاج فردوسیان برگرفته از قرآن و روایات معتبره شیعه است که نظر منهاج فردوسیان نیز به استناد این روایات پرهیز از عقد ازدواج و آغاز مسافرت در ایام قمر در عقرب می باشد که احتیاط آن ۵ روز است.

منظور از عقد ازدواج و آغاز مسافرت

لطفاً بفرمایید منظور از عقد ازدواج و نهی از مسافرت در ایام قمر در عقرب چیست؟

حاج فردوسی: منظور از پرهیز از عقد ازدواج این است که خواندن

صیغه عقد ازدواج در این ایام نباشد و کارهای دیگر مثل پاتختی، جهازبران و جشن عروسی جز این پرهیز محسوب نمی شود و اصل پرهیز بر عقد ازدواج است.

و منظور از پرهیز از مسافرت آغاز مسافرت است، نه اینکه وسط مسافرت چون قمر در عقرب شد پرهیز کند.

کلا این حرفهای مکروهات به جز این دو مورد عقد ازدواج و آغاز مسافرت، دیگر موارد سند شرعی ندارد.

چگونگی دفع مکروهات قمر در عقرب

اگر کسی نمی دانسته که این ایام و زمان قمر در عقرب است و می بایست از انجام عقد ازدواج یا مسافرت خودداری کند، یا اینکه مجبور بوده و هیچ راهی برای ترک آن نبوده است، در چنین شرایط خاصی تکلیف چیست؟

حاج فردوسی: و یک روایت دیگر هم داریم تمام مکروهات و منهیات قمر در عقرب را می توانید با صدقه دادن رفع کنید. یعنی تالار گرفتید، مهمان دعوت کردید و همه چیز آماده است، یک دفعه کسی می آید می گوید قمر در عقرب است، حالا چکار کنیم؟ خوب صدقه بدهید یا اگر فقیری می شناسید به فقیر و گرنه به همین صندوق های صداقت بیندازید تا نحوست آن دفع شود که فرمودند صدقه این نحوستش را بر طرف می کند.

یا اینکه نوبت پروازتان به لحظه قمر در عقرب افتاده و برای آن لحظه بلیط بوده و جا رزو شده است، مشکلی ندارد به دلتان بد راه ندهید بلکه صدقه بدهید تا با صدقه آن نحوساتش برطرف خواهد شد.

اما در شرایط عادی باید از این دو مورد یعنی انجام عقد ازدواج و آغاز مسافرت در ایام قمر در عقرب خودداری شود.

پدیدآورنده:

به قلم: **امیر محسن سلطان احمدی**